

SÈRIE 3

OPCIÓ A

1.

1.1. Es diu Najat, va emigrar del Marroc quan tenia vuit o nou anys i ara estudia en una universitat catalana i és mare d'un nen petit, el futur del qual la preocupa. Sent com a llengües germanes –i pròpies- l'amazic i el català, i considera com un enriquiment personal l'amalgama de codis lingüístics en què ella i el seu fill estan immersos. Estima totes les llengües igual, tant pel patrimoni històric i cultural de què cadascuna és dipositària com per la funció comunicativa i expressiva que tenen en comú.

Si el resum es considera correcte i prou complet: 1 punt.

Si el resum es considera correcte però no prou complet: 0'75 punts.

Si el resum es considera correcte però clarament incomplet: 0'5 punts.

Si el resum té algun defecte greu però recull informació pertinent: 0'25 punts.

1.2. L'àrab. Al Marroc, és la llengua dels opressors, del profeta i del rei. Altrament, és la llengua d'una gran cultura, objecte d'estudis lingüístics, filològics i literaris a la universitat.

L'amazic. És la llengua materna de l'autora. Llengua parlada al Marroc, és menyspreada per les classes dirigents d'aquest regne, que la consideren de segona categoria, com un parlar propi de gent inculta i bàrbara.

El català. Llengua materna, junt amb l'amazic, del fill de l'autora. Ha estat perseguida i menystinguda en altres temps, i és per això que l'autora la sent com a germana de l'amazic.

Pel mer fet d'identificar quines són les tres llengües: 0'25 punts.

Si es caracteritzen correctament les tres llengües: 0'75 punts.

Si només es caracteritzen correctament dues llengües: 0'5 punts.

Si només es caracteritza correctament una llengua: 0'25 punts.

1.3. formes pronominals: I tu, fill?

Et sentiràs ferit?

et parlin

no et serà desconeguda

formes adjectivals: la teva formació

la teva altra llengua materna

la teva mare

formes verbals: cercaràs

voldràs aprendre

et sentiràs ferit

tornis

El destinatari formal és, manifestament, Rida, el fill de l'autora. Tanmateix, no es tracta d'un interlocutor que intervingui en un diàleg real o actual, entre altres coses perquè el petit no pot entendre encara el que li diu la mare. De fet, el text consisteix en un monòleg interior d'aquesta resolt en forma dialogada, manera d'expressar fins a quin punt el fill es troba al centre del seu pensament i dels seus anhels.

Si la selecció de formes, tot i no ser exhaustiva, es considera prou completa: 0'5 punts.

Si la selecció de formes no conté errors, però es considera pobra: 0'25 punts.

Si el comentari, a més d'adequat, es considera ric, imaginatiu: 0'5 punts.

Si el comentari es considera tot just adequat: 0'25 punts.

1.4. El present gramatical que predomina en les formes verbals del primer paràgraf és usat per narrar una anècdota que alhora exemplifica i simbolitza la situació actual –el present, en sentit ampli- de la jove autora i del seu fill.

El passat gramatical que predomina en el segon paràgraf respon, bàsicament, a un exercici de memòria de l'autora, directament relacionat amb la seva història d'emigrant, que és també una història col·lectiva.

El futur gramatical que predomina en els dos darrers paràgrafs és l'instrument de què es serveix l'autora per fer previsions o especulacions, per plantejar-se qüestions, per expressar desitjos, etc., sobre el destí del seu fill.

Si la caracterització dels tres temps es considera correcta: 1 punt.

Si es considera correcta la caracterització de dos temps: 0'75 punts.

Si sols es considera correcta la caracterització d'un temps, però les dels altres dos presenten algun element salvable: 0'5 punts.

Si sols es considera correcta la caracterització d'un temps i es consideren nul·les les dels altres dos: 0'25 punts.

2. La redacció s'ha de valorar d'acord amb el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació"; vegeu l'apartat "**Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i comentari crític]**".

3.1. a) A més de l'oració principal, hi ha tres oracions subordinades. Les següents:

1 "que tornis al Marroc"

oració subordinada de relatiu adjectiva, complement del nom *dia*

2 "(i) aquells que ostenten el poder et parlin en la llengua del profeta, en la llengua del rei"

oració subordinada de relatiu adjectiva, coordinada a 1 i, doncs, complement de *dia*

[Noteu que entre *i aquells* podria figurar-hi un altre *que* relatiu.]

3 "aquells que ostenten el poder"

oració subordinada de relatiu substantiva, subjecte de 2

b) subjecte de *sentiràs*: "tu" (implícit); s'identifica per la terminació de segona pers. sing.

subjecte de *tornis*: "tu" (implícit); s'identifica per la terminació de segona pers. sing.

subjecte de *parlin*: "aquells que ostenten el poder"

subjecte d'*ostenten*: "que"

c) predicatiu: *ferit*

complement indirecte: *et parlin*

d) "del profeta" = de + el + profeta

[_{SP} P [_{SN} Art N]

"del rei" = de + el + rei

[_{SP} P [_{SN} Art N]

Resposta a a) considerada prou correcta i completa: 0'5 punts.

Resposta a a) considerada parcialment correcta: 0'25 punts.

Resposta a b) considerada prou correcta i completa: 0'5 punts.

Resposta a b) considerada parcialment correcta: 0'25 punts.

Resposta a c) correcta: 0'25 punts.

Resposta a d) correcta: 0'25 punts.

3.2. La resposta correcta és la **c**.

Resposta correcta: 0'5 punts

Resposta incorrecta: -0'25 punts.

En blanc: 0 punts.

3.3. Com a verb copulatiu, tres incidències entre les següents:

“aquesta **és** la meva *virsiat*”

“**és** la teva universitat”

“no **era** el nostre al principi”

“que no **és** ni de primera ni de segona generació”

“encara que **sigui** a cops de diccionari i d'arrels irregulars”

“ni tan sols **és** la llengua”

“**és** la llengua dels opressors”

“et **serà** desconeguda”

“no **és** més que un enriquiment”

Com a auxiliar de passiva, la incidència següent:

“**foi** en altres temps perseguida i menystinguda”

Com a verb intransitiu, la incidència següent:

“**ser** en aquest lloc”

Resposta amb cinc encerts: 1 punt.

Resposta amb quatre encerts: 0'75 punts.

Resposta amb tres encerts: 0'5 punts.

Resposta amb dos encerts: 0'25 punts.

3.4. rodejat: “j”: [ʝ], o bé: fricatiu palatal sonor

contemples embadalit: “s”: [z], o bé: fricatiu alveolar sonor

contradiccions: “cc”: [ks], o bé: oclusiu velar sord + fricatiu alveolar sord

irregular: “rr”: [r], o bé: líquid vibrant alveolar

pitjor: “tj”: [dʒ] o bé: africacat palatal sonor

Cinc respostes correctes: 1 punt.

Quatre respostes correctes: 0'75 punts.

Tres respostes correctes: 0'5 punts.

Dues respostes correctes: 0'25 punts.

OPCIÓ B

1.

1.1. El programa té dues bases de dades. Una primera de paraules, amb més de 400.000 mots en castellà, a cadascun dels quals correspon un sol mot en català. I una segona base de seqüències de mots en castellà, també amb les corresponents traduccions una per una en català. Altrament, el programa no disposa de regles d'anàlisi gramatical ni de regles lèxiques. Les úniques regles que té són la de l'apostrofació (que tanmateix no preveu els casos excepcionals) i la de les contraccions. És, doncs, un programa molt senzill.

Si el resum es considera correcte i prou complet: 1 punt.

Si el resum es considera correcte però no prou complet: 0'75 punts.

Si el resum es considera correcte però clarament incomplet: 0'5 punts.

Si el resum té algun defecte greu però recull informació pertinent: 0'25 punts.

1.2. És precisament per la simplicitat, per la manca d'«intel·ligència», és a dir, pel fet de no tenir cap capacitat d'analitzar gramaticalment pel seu compte els textos que ha de traduir, que el programa resulta útil per als editors del diari, sobretot pel temps que això els permet d'estalviar. Ja que la seva «beneita» manera de procedir facilita que aquests, en qualsevol moment del procés de producció, puguin identificar immediatament per quin motiu el programa els serveix una mala traducció en un punt determinat, cosa que no succeiria si els proporcionés un producte més sofisticat, amb aberracions més difícils de diagnosticar i, doncs, de corregir.

Si l'explicació es considera correcta i prou completa: 1 punt.

Si l'explicació es considera correcta però no prou completa: 0'75 punts.

Si l'explicació no és incorrecta però es considera clarament incompleta: 0'5 punts.

Si l'explicació té algun defecte greu però recull informació pertinent: 0'25 punts.

1.3. a) (Vol dir que) la regla posa els apòstrofs cegament, sense tenir en compte les excepcions.

b) Sintagma que és irregular o aberrant des d'un punt de vista gramatical o semàntic.

c) (Es refereix a) la condició de ser fàcilment interpretables que tenen els resultats de la traducció. "Transparència" vol dir, aquí, "llegibilitat" o "interpretabilitat".

d) (Vol dir:) "no podríem evitar de (trobar-nos sempre...)". L'expressió, metafòrica, té un valor emfàtic, en presentar com una condemna per als editors allò que, en realitat, tan sols els resultaria molest o pesat.

Quatre respostes correctes: 1 punt.

Tres respostes correctes: 0'75 punts.

Dues respostes correctes: 0'5 punts.

Una resposta correcta: 0'25 punts.

1.4. Sigui com sigui és un connector concessiu, que en el context en què figura indica que allò que es diu en la seqüència que encapçala –una afirmació que respon a un coneixement segur de l'autor- és independent del que s'ha dit en la seqüència anterior, justament perquè el que s'ha dit en aquesta es presenta com una especulació insegura, indeterminada.

Doncs és, en principi, un connector consecutiu. En el context en què apareix no sembla tenir més paper que el d'introduir, com si es tractés d'una conclusió, la resposta que l'autor dóna a la pregunta (retòrica) que ell mateix ha formulat.

Però és un connector contrastiu (adversatiu) que en general indica oposició. En el cas que ens ocupa l'oposició apuntada entre les dues seqüències (que és de tipus concessiu) és molt feble, perquè tan sols respon a una pressuposició intuïtiva que, per si fos poc, és tot seguit desautoritzada per l'incís que fa: "precisament gràcies a aquesta simplicitat".

Si es donen explicacions correctes sobre els tres connectors: 1 punt.

Si només es donen explicacions correctes sobre dos connectors: 0'75 punts.

Si només es dona una explicació correcta sobre un connector, però en les restants explicacions hi apareix algun element vàlid: 0'5 punts.

Si només es dona una explicació correcta i les restants es consideren nul·les: 0'25 punts.

2. La redacció s'ha de valorar d'acord amb el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació"; vegeu l'apartat "**Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i comentari crític]**".

3.

- 3.1. a) "Si el programa acabés aquí"

oració subordinada adverbial condicional

"els editors tindriem bastant més feina"

oració principal [o bé: primera oració principal]

"i potser hauríem de ser més dels que som i tot"

oració coordinada a la principal [o bé: segona oració principal, coordinada a la primera]

"dels que som"

oració subordinada (adverbial) comparativa, segon terme d'una comparació

"per poder enllestir les pàgines a l'hora convinguda"

oració subordinada adverbial infinitiva final

- b) - subjecte de acabés: "el programa"

- subjecte de tindriem: "nosaltres" (implícit: per la concordança de primera persona plural) [Nota: "els editors", sintàcticament, és una aposició al subjecte implícit.]

- subjecte de hauríem de ser: "nosaltres" (implícit)

- subjecte de som: "nosaltres" (implícit)

- subjecte de poder enllestir: "nosaltres" (implícit: ja que és controlat pel "nosaltres" que fa de subjecte de hauríem de ser)

- c) verbs transitius: tindriem, enllestir. Són transitius perquè es construeixen amb un complement directe: bastant més feina i les pàgines, respectivament.

- d) hauríem de ser: perífrasi verbal modal d'obligació o deure

poder enllestir: perífrasi verbal modal de possibilitat

Resposta a a) considerada prou correcta i completa: 0'5 punts.

Resposta a a) considerada parcialment correcta: 0'25 punts.

Resposta a b) considerada prou correcta i completa: 0'5 punts.

Resposta a b) considerada parcialment correcta: 0'25 punts.

Resposta a c) correcta: 0'25 punts.

Resposta a d) correcta: 0'25 punts.

- 3.2. L'opció correcta és la **d**.

Resposta correcta: 0'5 punts.

Resposta incorrecta: -0'25 punts.

En blanc: 0 punts.

3.3. Es poden considerar «no regulars» si acceptem que l'article determinatiu masculí singular i la preposició *de* sempre s'han d'apostrofar davant un mot començat amb vocal o amb *h* més vocal, que l'article *la* no s'ha d'apostrofar mai davant mots començats amb *i* o *u*, i que l'article *el* no s'ha d'apostrofar mai davant un mot començat amb consonant. Ara:
el iogurt és correcte perquè la i és semiconsonàntica (actua com una consonant);
de Hudson és correcte perquè la h no és muda i, doncs, fa de consonant;
l'stuff és correcte perquè la s és una s líquida, que de fet s'articula precedida d'una vocal neutra;
l'illa és correcte perquè l'article la s'ha d'apostrofar, per regla, davant i i u tòniques.

Si l'explicació de la «irregularitat» és correcta i completa: 0'5 punts.

Si l'explicació de la «irregularitat» és correcta però incompleta: 0'25 punts.

Si es donen justificacions adequades de tots quatre casos: 0'5 punts.

Si es donen justificacions adequades de tres casos: 0'25 punts.

3.4. existeix: “x”: [gz], o bé: oclusiu velar sonor + fricatiu alveolar sonor
anàlisi: “s”: [z], o bé: fricatiu alveolar sonor
és un substantiu: “s”: [z], o bé: fricatiu alveolar sonor
“bs”: [ps], o bé: oclusiu bilabial sord + fricatiu alveolar sord
disseny: “ss”: [s], o bé: fricatiu alveolar sord

Cinc respostes correctes: 1 punt.

Quatre respostes correctes: 0'75 punts.

Tres respostes correctes: 0'5 punts.

Dues respostes correctes: 0'25 punts.